

Vereurmaroхи ravimtaimena ja taimekaitsetes

Üsna levinud harilik vereurmaroхи (*Chelidonium majus*) kuulub magunaliste sugukonda ja on tuntud eelkõige kui umbrohi, ent teda on kasutatud ka ravimtaimena ja taimekaitsevahendina.

Vereurmaroхи kasvab enamasti varreil, teede ja aedade ääres, laokile jäänud prahi- ja kompostihunnikute ümbruses. Aga ka puude ja põõsas-

te varjus. Kasvamiseks eelistab niiskemapoolset toitainerikast mulda. Umbrohuna pole ta just kuigi tülikas, teda on lihtne välja kitkuda, sest riisom on lühike.

Taim on 30–60 cm kõrgune. Lihtsarikaisse koondunud väikesed õied on kollased ja nelja kroonlehega. Õitseb maist septembrini. Sulgjad lehed on pealt helerohelised, alt sinaka varjundiga.

Veidi karvased varred on sölmilised ja õõnsad, sisaldavad oranžikat piimmahla. Piimmahl on mürgine, selles on enam kui 30 alkaloidi. Nahale satudes võib piimmahl põhjustada tundlikumail nahaärritusi ja haavanditeks muutuvaid põletusi. Eralduva oranži piimmahla ja kummalise, veidi mõrkja lõhna tõttu on taime katki murdes lihtne ära tunda.

Ravimtaimena on vereurmaroхи mahla ja lõmastatud taime kasutatud

soolatüügaste, konnasilmade, seenhaiguste, sügeliste ja kollaste naha-plekkide raviks. Kuivatatud ürt kuulub mao-, soole- ja sapivaevusi leevendavate teede koostisse. Enne tarvitama asumist tasuks kindlasti nõu pida arstiga, kuna taim on mürgine.

Taimekaitsevahendina kasutatakse kogu maapealset osa taime õitsemise ajal. Neli puhmast peenestatakse ja valatakse peale 10 liitrit vett. Lastakse seista 10–20 minutit, misjärel vedelik muutub pruuniks. Seejärel kurnatakse ja kasutatakse pitsimiseks. Lahus sobib lehetäide, maipõrnika tõukude, lehekirpude, traatusside jt kahjurite tõrjeks.

Kuivatatud ja peenestatud vereurmarohest saab teravalõhnalist pulbrit maakirpude tõrjeks.

ASTRID LEPIK
Aialeht.ee

Milline tuleb tänavune ploomi- ja kirsisaak?

Aiandusteadlase Heljo Jänese sõnul ei ole maguskirssidelt tänavu erilist saaki oodata. Ploomipuud on, võrreldes kirssidega, paremas seisus ja saak tuleb keskmine.

Osali Polli aiandusuuringute keskuse aia kirsipuudel ei ole üldse vilju, osa puud olid külmakahjustuste tõttu seest täiesti pruunid ja tuli maha saagida.

“Viimasel viiel aastal ei ole nii kehvaseisu olnud,” ütles keskuse vanemteadur Heljo Jänes.

“Kui on nii madalate temperatuuridega talv, siis õiepungad saavad esimese löögi, samuti teeb külm liiga tüvekedeledele.”

Mõningast saaki on vanemteaduri sõnul oodata sortidelt ‘Artur’, ‘Anne’, ‘Kaspar’ ja ‘Tontu’.

Ploomisortidest on suhteliselt heas seisus ‘Victoria’ ja ‘Euraasia 21’. Suhk-

ruploomidelt nagu ‘Liisu’ ja ‘Kadri’ aga saaki oodata ei ole. “Mis puutub viimastel aastatel üsna populaarseks saanud hübriidsorti ‘Kubanskaja Kometas’, millel on suured ja ilusad viljad, siis sellelt on üks jagu puud välja läinud, teine jagu aga kannab,” ütles Heljo Jänes.

Kokkuvõttes oleneb saagikus tema sõnul nii sordist kui ka sellest, kus puud kasvavad – kas koht on tuulte eest kaitstud või mitte, millises Eesti osas jne.

Aiapidajail soovitas Heljo Jänes oodata juuli keskpaigani, siis on pilt selge, millisest puust saab asja. “Tuleks noaga katsuda, kas tüvi on seest täiesti pruun või on seal ka midagi rohelist. Kui puu üldse uusi võrseid ei aja, siis tuleb ta maha võtta, aga kui alt tulevad korralikud võrsed, võib puu veel taastuda.”

KIRSI LATTU
Aialeht.ee

VABANDUS

■ 22. juuni Targu Talita loos „Jalutuskäik sisemaailma“ on nimes üks vale täht. Õige on Ingvar Villido.